

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 25 augustus 2022 met nummer
in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

met woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 29 juli 2021 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 28 juni 2021 met nummer waarmee haar een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 445 euro wegens schending van artikel 12, §1 van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (hierna: Materialendecreet), in samenhang met de artikelen 6.1.1.2, §1 en 6.1.3.1 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (hierna: VLAREMA). Er wordt haar met name verweten dat ze als houder van afval heeft nagelaten om dit aan te bieden voor inzameling of ophaling via de daartoe geëigende regelmatige inzamelkanalen en minstens heeft nagelaten om toe te zien op een correcte aanbidding, waardoor het gesluikstort is teruggevonden.

II. Rechtspleging

Verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 30 juni 2022. Verzoekende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet. Advocaat voert het woord voor verwerende partij. De Voorzitter verzoekt hem om standpunt in te nemen over de ambtshalve vraag in hoeverre de feiten die volgens de bestreden beslissing aan verzoekende partij worden toegerekend kunnen worden beschouwd als 'een schending van artikel 12, §1 Materialendecreet in samenhang gelezen met de artikelen 6.1.1.2, §1 en 6.1.3.1 VLAREMA' en in die zin kunnen worden gekwalificeerd als een milieumisdrijf, gelet op de vaststelling dat artikel 6.1.1.2, §1 VLAREMA betrekking heeft op het identificatieformulier tijdens het vervoer van afvalstoffen en 6.1.3.1 VLAREMA op de registratie van inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars. De raadsman geeft zijn visie en gedraagt zich ter zake naar de wijsheid van het College.

III. Feiten

1.

Op 20 februari 2020 stelt een inspecteur van de lokale politie hierna: verbalisant) een sluikstort vast, waarbij er naast individuele vuilniscontainers die per appartement zijn verdeeld en die mits betaling op een afvalrekening worden geleeft door zwarte afvalzakken liggen. Bij het doorzoeken hiervan wordt een document gevonden op naam van verzoekende partij. De verbalisant stelt onder de titel 'modus operandi' vast dat verzoekende partij 'de diftar belasting die toelaat om de grijze afvalcontainers te laten ophalen door niet betaalde' en 'de vuilzakken vermoedelijk gewoon buitenzette bij de containers omdat in het verleden de opdracht gaf om die zakken te laten verwijderen' en ze 'op die manier goedkoop van het afval kon geraken'. Verzoekende partij verklaart hierover tijdens haar verhoor van 9 maart 2018 dat ze 'zeker geen vuilzak heeft buitengezet naast de containers' en dat ze 'vermoedt dat een medebewoner zijn vuilzakken heeft buiten gezet naast de grijze container' en 'per abuis een zak van haar heeft meegenomen'. Deze vaststellingen worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal nr. van 26 februari 2018, dat wordt afgesloten op 19 maart 2018 en aan het parket wordt verstuurd op 21 maart 2018.

2.

Op 7 mei 2018 ontvangt de gewestelijke entiteit AMMC de melding van de procureur des Konings van 26 april 2018 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

3.

Op 8 mei 2018 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om eventueel een alternatieve bestuurlijke geldboete en een voordeelontneming op te leggen. Ze nodigt verzoekende partij daarbij uit om haar schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, terwijl ze ook de mogelijkheid krijgt om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij bezorgt op 31 mei 2018 haar schriftelijk verweer aan de gewestelijke entiteit, waarin ze in essentie volhardt in haar eerdere verklaring dat ze zelf geen afval heeft buitengezet naast de reglementaire afvalcontainers.

4.

Op 28 juni 2021 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een aangetekende brief van 2 juni 2021 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van het ambtshalve middel

1.

De gewestelijke entiteit kan een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen voor gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften in artikel 16.1.1, lid 1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en die naargelang de keuze van de procureur des Konings ook strafrechtelijk kunnen worden bestraft overeenkomstig de artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3bis, 16.6.3ter, 16.6.3quater, 16.6.3quinquies, 16.6.3sexies en 16.6.3septies DABM (artikel 16.4.27, lid 2 DABM en 16.1.2, 2° DABM). De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de 'overtreder', hetzij degene die een milieumisdrijf pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieumisdrijf uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). Het betreft op basis van de spraakgebruikelijke betekenis van het begrip 'overtreder' de natuurlijke -of rechtspersoon die een gebod of verbod dat zich tot hem richt schendt dan wel daartoe opdracht geeft, zodat de concrete toerekening van een milieumisdrijf mede wordt bepaald door de adressaten van de geschonden normen, die de toerekenbaarheid kunnen beperken door een gebod of verbod te voorzien dat zich slechts tot welbepaalde personen richt.

De kwalificatie van de feiten als een milieumisdrijf en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen en raakt de openbare orde. Het College dient dit dan ook desnoods ambtshalve te onderzoeken, waarbij de rechten van verdediging moeten worden gewaarborgd. In die optiek verzocht de Voorzitter ter zitting aan verwerende partij om standpunt in te nemen over de vraag in hoeverre de feiten die volgens de bestreden beslissing aan verzoekende partij worden toegerekend kunnen worden beschouwd als 'een schending van artikel 12, §1 Materialendecreet in samenhang gelezen met de artikelen 6.1.1.2, §1 en 6.1.3.1 VLAREMA' en in die zin kunnen worden gekwalificeerd als een milieumisdrijf.

2.

De bestreden beslissing verwijt verzoekende partij dat ze 'als houder van afval heeft nagelaten om het betreffende afval aan te bieden voor inzameling of ophaling via de daartoe geëigende legale inzamelkanalen, minstens heeft nagelaten om toe te zien op een correcte aanbieding waardoor het gesluikstort werd teruggevonden' en oordeelt dat deze 'feiten een schending zijn van artikel 12, §1 van het Materialendecreet in samenhang gelezen met de artikelen 6.1.1.2, §1 en 6.1.3.1 van het VLAREMA' en 'daarmee onder de definitie vallen van een milieumisdrijf als bedoeld in artikel 16.1.2, 2° DABM'. Verzoekende partij wordt dus (enkel) verweten dat ze haar afvalstoffen foutief heeft beheerd, in strijd met artikel 12, §1 Materialendecreet dat verbiedt om 'afvalstoffen te beheren in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan', en in het bijzonder de artikelen 6.1.1.2, §1 en 6.1.3.1 VLAREMA, dat een uitvoeringsbesluit is van het Materialendecreet.

Artikel 6.1.1.2, §1 VLAREMA, dat ressorteert onder de titel 'voorwaarden voor het vervoeren en inzamelen van en het handelen en makelen in afvalstoffen', heeft betrekking op de vereiste van 'een identificatieformulier tijdens het vervoer van alle afvalstoffen' en de daarop voorziene uitzonderingen. Het 'vervoer van afvalstoffen' wordt gedefinieerd als 'afvalstoffen van de ene plaats naar de andere brengen over de openbare weg, spoorweg, waterweg, via luchtvaart of via pijpleiding' (artikel 1.2.1, §2, 85° VLAREMA), terwijl de 'vervoerder van afvalstoffen' wordt gedefinieerd als 'de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in opdracht van derden beroepsmatig afvalstoffen vervoert', waarbij 'beroepsmatig inhoudt dat afvalstoffen worden vervoerd in het kader van een professionele activiteit'. Artikel 6.1.3.1 VLAREMA, dat ressorteert onder de titel 'registratie van inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars', heeft betrekking op de vereiste voor 'de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar die afvalstoffen inzamelt of handelt of makelt in afvalstoffen die vanuit of binnen het Vlaamse Gewest worden getransporteerd' om te 'beschikken over een registratie als inzamelaar,

V. Beslissing

1. De bestreden beslissing wordt vernietigd.
2. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 25 augustus 2022 door de eerste kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,